

Γενικές Ασκήσεις [Rolle/ΘΜΤ]

1 Για τις πιο κάτω συναρτήσεις, να επαληθεύσετε ότι ισχύουν οι υποθέσεις του Θεωρήματος του Rolle στο διάστημα που δίνεται:

$$(i) f(x) = x^3 - 3x^2 + 2x, \quad x \in [0,2]$$

$$(ii) f(x) = \frac{x^2 - 1}{x - 2}, \quad x \in [-1,1]$$

$$(iii) f(x) = \sqrt{x} - \frac{x}{3}, \quad x \in [0,9]$$

$$(iv) f(x) = \eta\mu x, \quad x \in [-\pi, \pi]$$

2 Βεβαιωθείτε ότι ικανοποιούνται οι υποθέσεις του Θεωρήματος της Μέσης Τιμής του Διαφορικού Λογισμού και προσδιορίστε τα σημεία στα οποία η παράγωγος κάθε μίας των ακόλουθων συναρτήσεων λαμβάνει την τιμή που δίνεται στο εν λόγω Θεώρημα, στο αναφερόμενο κάθε φορά διάστημα:

$$(i) f(x) = x^2 + x, \quad x \in [-2,8]$$

$$(ii) f(x) = \sqrt{x+1}, \quad x \in [0,8]$$

$$(iii) f(x) = x + \frac{1}{x}, \quad x \in [3,4]$$

$$(iv) f(x) = \sqrt{25 - x^2}, \quad x \in [-5,3]$$

Στο (iv), δώστε γεωμετρική ερμηνεία του αποτελέσματος.

3 Έστω $f: [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ συνάρτηση τρις-παραγωγίσιμη, με $f(a) = f(\beta) = f'(a) = f'(\beta) = 0$. Τί συμπεραίνετε για την ύπαρξη ριζών της εξίσωσης $f'''(x) = 0$;

4 Έστω η εξίσωση $x^3 + x - 1 = 0$. Δείξτε ότι η εξίσωση αυτή έχει ακριβώς μια πραγματική λύση.

5 Έστω $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Αποδείξτε ότι η εξίσωση $3ax^2 + 2bx = \alpha + \beta$ έχει μια τουλάχιστον λύση στο διάστημα $(0, 1)$.

Υπόδειξη: Θεωρήστε τη συνάρτηση f με τύπο $f(x) = ax^3 + \beta x^2 - (\alpha + \beta)x$ και εφαρμόστε το Θεώρημα του Rolle στο διάστημα $(0, 1)$.

6 Δείξτε ότι για κάθε τιμή του a , η εξίσωση $x^4 + 32x + a = 0$ έχει το πολύ 2 πραγματικές λύσεις.

7 Αν f μια συνάρτηση, δις παραγωγίσιμη στο διάστημα $[0,2]$ τέτοια ώστε $f(0) = f(1) = f(2) = 0$. Δείξτε ότι υπάρχει $c \in (0,2)$ τέτοιο ώστε $f''(c) = 0$.

8 Έστω f μια διςπαραγωγίσιμη συνάρτηση με συνεχή δεύτερη παράγωγο τέτοια ώστε $f(0) = 3, f(1) = 1, f(4) = 7$. Δείξτε ότι υπάρχει $c \in (0,4)$ τέτοιο ώστε $f''(c) > 0$.

9 Δείξτε ότι τα γραφήματα των συναρτήσεων f και g με τύπους $f(x) = 2x$ και $g(x) = -\sin x$ συναντώνται σε ένα και μόνο σημείο.

10 Αν $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια παραγωγίσιμη συνάρτηση η οποία έχει ακριβώς n διακεκριμένες πραγματικές ρίζες ($n \in \mathbb{N}$), δείξτε ότι και η συνάρτηση $f + cf'$ έχει ακριβώς n πραγματικές ρίζες (c πραγματική σταθερά).

11 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη συνάρτηση τέτοια ώστε $f'(x) = 0, \forall x \in \mathbb{R}$. Τότε, υπάρχει πραγματική σταθερά C τέτοια ώστε $f(x) = C, \forall x \in \mathbb{R}$, δηλ. η συνάρτηση f είναι σταθερή συνάρτηση (στο $\mathbb{R}$).

12 Βρείτε μια συνάρτηση $f: (-2,2) \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη με $f'(x) = 5x^4$ και $f(0) = 1$.

13 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια παραγωγίσιμη συνάρτηση τέτοια ώστε $f'(x) = f(x) \cdot \sin x, \forall x \in \mathbb{R}$ και $f(0) = 1$. Να βρείτε τον τύπο της f .

14 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια παραγωγίσιμη συνάρτηση τέτοια ώστε $f(x) > 0, \forall x \in \mathbb{R}, f'(x) = 3f(x), \forall x \in \mathbb{R}$ και $f(0) = 1$. Να δείξετε ότι η συνάρτηση $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $g(x) = \ln[f(x)] - 3x$ είναι σταθερή συνάρτηση και να βρείτε τον τύπο της f .

15 Έστω $f: [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής και παραγωγίσιμη στο εσωτερικό του συνόλου $[a, \beta]$ συνάρτηση τέτοια ώστε $f(a) = f(\beta) = 0$. Αν $c \in \mathbb{R}$, να δείξετε

ότι υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ ώστε $cf'(\xi) + f(\xi) = 0$.

16 Έστω $f: [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής και παραγωγίσιμη συνάρτηση στο εσωτερικό του συνόλου $[\alpha, \beta]$. Να δείξετε ότι υπάρχει ένα (τουλάχιστον) $\xi \in (\alpha, \beta)$ ώστε

$$f'(\xi) = \frac{\alpha + \beta - 2\xi}{(x - \alpha)(x - \beta)}.$$

17 Έστω $f: [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ ($\alpha < \beta$) μια συνεχής συνάρτηση, παραγωγίσιμη στο εσωτερικό του συνόλου $[\alpha, \beta]$, δηλ. στο (α, β) . Δείξτε ότι η συνθήκη της ύπαρξης του $\lim_{x \rightarrow a} f'(x)$ συνεπάγεται την ύπαρξη της παραγώγου της συνάρτησης στο σημείο με $x = a$.

18 Έστω μια περιττή και παντού παραγωγίσιμη συνάρτηση. Αποδείξτε ότι για κάθε $c > 0$, υπάρχει $\xi \in (-c, c)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = \frac{f(c)}{c}$.

19 Θεωρούμε μία παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε $f(1) = 0$ και $f'(x) = \frac{1}{x}$, $x \in (0, +\infty)$. Αποδείξτε ότι

$$f(x) \leq x - 1, x \in (0, +\infty).$$

Υπόδειξη: Μελετήστε ξεχωριστά τις περιπτώσεις $x > 1$ και $x < 1$.

20 Θεωρούμε μία παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε $f(0) = 1$ και $f'(x) \leq 6$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Ποιά είναι η μέγιστη τιμή που μπορεί να πάρει το $f(3)$;

21 Δίνεται παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, για την οποία ισχύει $f(6) = f(2) + 20$. Να δείξετε ότι υπάρχουν $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$, $x_1 \neq x_2$ τέτοια ώστε $f'(x_1) + f'(x_2) = 10$.

22 Αποδείξτε ότι $\forall n \in \mathbb{N}$ ισχύει

$$\frac{1}{2\sqrt{n+1}} < \sqrt{n+1} - \sqrt{n} < \frac{1}{2\sqrt{n}}$$

23 Αποδείξτε ότι $\forall x \in (0, \frac{\pi}{2})$ ισχύει

$$\sin x < \frac{\eta\mu x}{x} < 1.$$

Ισχύει η πιο πάνω για $x \in (\frac{3\pi}{2}, 2\pi)$;

24 Έστω $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ μια δις παραγωγίσιμη συνάρτηση. Υποθέτουμε ότι το ευθύγραμμο τμήμα που ενώνει τα σημεία $(0, f(0))$ και $(1, f(1))$ του γραφήματος της f τέμνει το γράφημά της σε ένα σημείο $(\alpha, f(\alpha))$, όπου $\alpha \in (0, 1)$. Δείξτε ότι υπάρχει $\xi \in [0, 1]$ τέτοιο ώστε $f''(\xi) = 0$.

25 Έστω $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη συνάρτηση στο $(0, 1)$ και συνεχής στο $[0, 1]$ με $f(0) = f(1)$. Δείξτε ότι υπάρχουν δυο διακεκριμένα $\xi_1, \xi_2 \in (0, 1)$ με $f'(\xi_1) = -f'(\xi_2)$.

26 Έστω $f: [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνεχής συνάρτηση, δις-παραγωγίσιμη στο (α, β) και $f(\alpha) = f(\beta) = 0$. Αν υπάρχει $\gamma \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε $f(\gamma) < 0$, αποδείξτε ότι υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε $f''(\xi) > 0$.

27 Έστω η διαφορίσιμη συνάρτηση $f: [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ όπου $\alpha \cdot \beta > 0$. Τότε, υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε

$$\frac{\alpha f(\beta) - \beta f(\alpha)}{\alpha - \beta} = f(\xi) - \xi f'(\xi).$$

28 Έστω η διαφορίσιμη συνάρτηση $f: [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ όπου $\alpha \geq 0$. Δείξτε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (\alpha, \beta)$ τέτοια ώστε

$$\frac{f'(\xi_1)}{\alpha + \beta} = \frac{f'(\xi_2)}{2\xi_2}.$$

29 Έστωσαν οι συναρτήσεις f και g με τύπους $f(x) = \sqrt{x}$ και $g(x) = \frac{1}{x}$. Υπολογίστε το

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} (f(x) \cdot g(x)).$$

30 Να υπολογίσετε τα πιο κάτω όρια

$$(i) \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^3 + 4x^2 - 1}{x^5 + x^2 - x} \quad (ii) \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{e^{3x}} \quad (iii) \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln^3 x}{x}$$

$$(iv) \lim_{x \rightarrow 0^+} \sqrt{x} \cdot \ln x \quad (v) \lim_{x \rightarrow 0^+} x^2 \cdot \ln x$$

31) Να υπολογίσετε τα πιο κάτω όρια

$$(i) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^3 + 4x^2 - 3x}{x^5 + x^2 - x} \quad (ii) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x + 3}{4x - 1} \quad (iii) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{3x} - 1}{x^2}$$

$$(iv) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{4^x - 3}{x} \quad (v) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{4^x - 3}{x^2} \quad (vii) \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{1 - \eta\mu x}{\sigma\upsilon\nu x}$$

$$(viii) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \sigma\upsilon\nu x}{x^2} \quad (ix) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \sigma\upsilon\nu x}{x + \eta\mu x}$$

$$(x) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu(3x)}{x^3}$$

32) Να υπολογίσετε το όριο

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} x^n \cdot e^{-x^n}$$

για οποιοδήποτε φυσικό αριθμό n .

33) Να υπολογίσετε το όριο

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{ax} - e^{-ax}}{e^{ax} + e^{-ax}}$$

όπου $a > 0$ σταθεροποιημένος αριθμός.

34) Αν

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 - e^{-x} - e^x}{1 - \sigma\upsilon\nu(cx)} = \frac{1}{2},$$

να βρείτε την τιμή της σταθεράς $c > 0$.

35) Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε η $f''(\xi)$ να υπάρχει για κάποιο $\xi \in \mathbb{R}$. Δείξτε ότι

$$f''(\xi) = \lim_{c \rightarrow 0} \frac{f(\xi + c) - 2f(\xi) + f(\xi - c)}{c^2}$$

Δείξτε ότι αν αφήσουμε την υπόθεση της ύπαρξης της $f''(\xi)$, τότε το πιο πάνω όριο μπορεί να μην υπάρχει.